

Intentieovereenkomst tussen N.V. Luchthaven Lelystad, Luchtverkeersleiding Nederland, Ministerie van Defensie en Ministerie van Infrastructuur en Milieu inzake het realiseren van luchtverkeersleiding voor Lelystad Airport

Partijen

(1) N.V. Luchthaven Lelystad, een naamloze vennootschap, statutair gevestigd te Lelystad, en met adres te (8218 PD) Lelystad, De Zwaluw 2, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 000018277896, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, H. Lagerweij, alsmede door haar directeur Schiphol Nederland B.V. een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, statutair gevestigd te Schiphol, en met adres te 1118 CP Schiphol, Evert van de Beekstraat 202, op diens beurt vertegenwoordigd door N.V. Luchthaven Schiphol, door J.A. Nijhuis, President & Chief Executive Officer, hierna te noemen 'LA';

(2) Luchtverkeersleiding Nederland, een publiekrechtelijke rechtspersoon en gevestigd te Schiphol (1117 CV) aan het Stationsplein Zuid West 1001, in deze vertegenwoordigd door de heer P. Riemens, voorzitter van het bestuur en Chief Executive Officer hierna te noemen 'LVNL';

(3) De Minister van Defensie, mevrouw J.A. Hennis-Plasschaert, handelend als bestuursorgaan en in deze vertegenwoordigd door de Luitenant-generaal A. Schnitger, Commandant Luchtsrijdkrachten, hierna te noemen 'CLSK';

(4) De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld, handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: 'het ministerie van IenM'.

Gezamenlijk te noemen: 'Partijen'

Overwegende dat,

- LA, als onderdeel van Schiphol Group, in lijn met de keuze voor selectieve ontwikkeling van de mainport Schiphol, de wens en plannen heeft vastgesteld voor uitbreiding van haar activiteiten als luchthavenexploitant zoals opgenomen in het Ondernemingsplan van 2 april 2014;
- LA, als onderdeel van Schiphol Group, in lijn met de keuze voor selectieve ontwikkeling van de mainport Schiphol, de wens en plannen heeft vastgesteld voor uitbreiding van haar activiteiten als luchthavenexploitant zoals opgenomen in het Ondernemingsplan van 2 april 2014;
- LA de ontwikkeling van de mainport Schiphol dient te ondersteunen door alternatieve capaciteit te bieden voor het niet-mainport gebonden verkeer, zoals bedoeld in de Aldersadviezen van 1 oktober 2008 (Schiphol) en van 30 maart 2012 (Lelystad Airport) alsmede de reacties op deze adviezen van het kabinet d.d. 10 oktober 2008 en 11 september 2012 en behorende convenanten;
- LA conform het Aldersadvies Lelystad en het Ondernemingsplan beoogt om in de eindsituatie jaarlijks circa 45.000 vliegbewegingen groot handelsverkeer af te handelen inclusief een beperkt aantal onderhouds-vluchten, zakelijke vluchten en een hoeveelheid klein (les) verkeer;
- De uitbreiding van de voorgenomen activiteiten van de luchthaven Lelystad Airport (hierna: de Luchthaven) plaats dient te vinden binnen de kaders van de vigerende nationale en Europese wet- en regelgeving, de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Luchtruimvisie, de bepalingen zoals opgenomen in het (ontwerp) Luchthavenbesluit en daarin vastgestelde uitgangspunten voor de routestructuur voor de Luchthaven inclusief de daaraan ten grondslag liggende operationele randvoorwaarden;
- LA de wens heeft tot de operationele ingebruikname van de Luchthaven per 1 april 2018;
- In de daaropvolgende periode LA in het Ondernemingsplan een gemiddelde groei verwacht van 2000 vliegtuigbewegingen groothandelsverkeer bewegingen per jaar leidend tot 10.000 vliegtuigbewegingen in 2023;
- De aansluiting op het ATS routenetwerk nog dient te worden uitgewerkt in het kader van de realisatie van de luchtruimvisie.
- De luchtverkeersdienstverlening kostendekkend dient te zijn zoals aangegeven in de brief van het ministerie van IenM d.d. 5 juli 2013;
- In het nationaal performanceplan voor de tweede referentieperiode 2015-2019 expliciet geen reservering is opgenomen voor de Luchthaven. Dat wil zeggen dat in de kostenbasis van LVNL en in de ATC tarieven voor deze periode geen rekening is gehouden met de ontwikkeling van de Luchthaven;

- LA aan LVNL en CLSK alle (onderzoeks-)kosten vergoedt voor de ontwikkeling van luchtverkeersleiding, waarover nadere afspraken worden gemaakt;
- LVNL bereid is om onder voorwaarden de torenluchtverkeersleiding voor de Luchthaven te gaan verzorgen en dat CLSK, in samenwerking met LVNL, bereid is om onder voorwaarden de naderingsluchtverkeersleiding voor de Luchthaven te gaan verzorgen;

Zijn het volgende overeengekomen,

1. Doel van deze Overeenkomst

Het doel van deze Overeenkomst is om gezamenlijk, binnen de formele rollen, taken en bevoegdheden de benodigde (onderzoeks)activiteiten uit te voeren en afspraken te maken ten behoeve van de intentie om op Lelystad Airport luchtverkeersdienstverlening te realiseren. Deze Overeenkomst bevat de uitgangspunten met betrekking tot het doen van deze onderzoeksactiviteiten en het maken van deze afspraken.

2. Onderwerpen nadere uitwerking intentie

Indachtig de brief van 17 november 2014 zullen Partijen zich inspannen in de komende periode na ondertekening van de Overeenkomst nader onderzoek te doen naar en afspraken te maken over:

- A. het binnen de kaders, zoals genoemd onder de overwegingen in deze Overeenkomst, gewenste niveau van dienstverlening, inclusief openingsuren en de beschikbare capaciteit voor IFR-verkeer en VFR-verkeer;
- B. het binnen de kaders, zoals genoemd onder de overwegingen in deze Overeenkomst, realiseren van torenluchtverkeersleiding op de Luchthaven;
- C. het binnen de kaders, zoals genoemd onder de overwegingen in deze Overeenkomst, realiseren van naderingsluchtverkeersleiding vanaf Schiphol;
- D. het binnen de kaders, zoals genoemd onder de overwegingen in deze Overeenkomst, realiseren van de luchtzijdige inpassing in het luchtruim waaronder mede wordt begrepen de realisatie van de routestructuur, luchtruimontwerp en de aansluiting op de ATS-routes;
- E. de transitieperiode van de huidige situatie van AFIS-dienstverlening naar volledige luchtverkeersleiding;
- F. de investeringen voor de benodigde ATC-infrastructuur en de vergoeding van deze kosten door LA;
- G. de financiering en kostendekkende exploitatie van de toren- en naderingsluchtverkeersleiding;
- H. een overall realisatieplan/plan van aanpak, welke samenhangt met de planning voor de ontwikkeling van de luchthaveninfrastructuur, inclusief integraal risicomanagement;
- I. de mogelijke operationele inwerkingtredingsdatum van luchtverkeersleiding op de Luchthaven door LVNL en CLSK en de gefaseerde ontwikkeling van de luchtverkeersleidingsopeningsuren en de capaciteit;
- J. (de tijdige aanwijzing van) naderingsluchtverkeersleidingsgebieden, het plaatselijke luchtverkeersleidingsgebied en de luchtverkeersdienstverleners;
- K. (de tijdige vastlegging van) luchtruimwijzigingen en (wijzigingen in) procedures in relevante wet- en regelgeving, conform de artikel 5.11 procedure van de Wet luchtvaart en het daarvoor vastgestelde werkproces;
- L. de certificering van de luchtverkeersdienstverlening inclusief de technische systemen, de operationele procedures.

3. Publiekrechtelijke medewerking

1. Iedere partij die een voor de uitvoering van deze overeenkomst benodigde publiekrechtelijk besluit moet nemen, verbindt zich om dat besluit zodanig vast te stellen respectievelijk te nemen, dat de uitvoering van deze overeenkomst publiekrechtelijk is toegestaan.
2. Partijen bevorderen daarbij zoveel mogelijk, met inachtneming van wettelijke procedures en de te betrachten zorgvuldigheid jegens derden, dat de procedures tot het nemen van publiekrechtelijke besluiten met voortvarendheid worden doorlopen.
3. Ingeval de in het tweede lid bedoelde procedures ertoe leiden dat de uitvoering van deze overeenkomst niet of althans niet op de door partijen bij het aangaan van deze overeenkomst voorgestane wijze kan worden uitgevoerd, bezien partijen of deze overeenkomst wijziging, of (gedeeltelijke) beëindiging behoeft. De artikelen 10 en 11 worden hierbij in acht genomen.
4. De in het kader van deze overeenkomst door partijen te verlenen publiekrechtelijke medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van partijen onverlet.

4. Organisatiestructuur

1. Partijen richten een projectorganisatie op aan de hand waarvan projectsturing, bewaking en toezicht wordt gehouden op de voortgang van de uitvoering van de onder artikel 2 genoemde zaken;
2. De projectorganisatie bestaat uit vertegenwoordigers van LA, LVNL en CLSK en het ministerie van IenM.
3. De projectorganisatie rapporteert periodiek aan een Stuurgroep – waarin eveneens vertegenwoordigers van LA, LVNL, CLSK en het ministerie van IenM zijn vertegenwoordigd – over de voortgang van de realisatie van de in artikel 2 genoemde zaken en informeert periodiek partijen aan de Alderstafel
4. Partijen stemmen informatie en communicatie over de aangelegenheden van deze Overeenkomst met elkaar af.

5. Onvoorziene omstandigheden

Partijen treden met elkaar in overleg indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen die van dien aard zijn dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid een ongewijzigde instandhouding van deze Overeenkomst niet kan worden verlangd.

Van omstandigheden als hierboven bedoeld is in ieder geval sprake indien de uitkomsten en/of conclusies van de onderzoeken als bedoeld in Artikelen 1 en 2, voor één der Partijen een negatief resultaat opleveren, hetgeen in ieder geval zou blijken uit:

- a. onacceptabele risico's voor het verlenen van luchtverkeersleiding op en rondom de Luchthaven op het gebied van veiligheid, efficiency en milieu (bijvoorbeeld ten aanzien van de vlieg- en verkeersleidingsprocedures (inclusief obstakelvlakken), luchtverkeersroutes en luchtruimstructuur);
- b. onacceptabele financiële risico's, bijvoorbeeld onzekere exploitatie en/of onzekerheid ten aanzien van de kostendekkendheid van de luchtverkeersleiding op en rondom de Luchthaven;
- c. het niet voldoende beschikbaar kunnen krijgen en/of hebben van voldoende gekwalificeerd personeel voor het uitvoeren van de luchtverkeersleiding op en rondom de luchthaven Lelystad Airport;
- d. het niet of niet tijdig beschikbaar hebben van voldoende technische infrastructuur, zoals voldoende start-, landings- en taxibanen en/of communicatie-, navigatie- en surveillanceapparatuur.

6. Kostenvergoeding

1. Alle kosten, waaronder begrepen de kosten die met eigen mensen en middelen worden gemaakt, binnen het onderwerp en reikwijdte van deze Overeenkomst worden vergoed door LA.
2. De kosten zullen worden vergoed aan CLSK en LVNL. CLSK en LA respectievelijk LVNL en LA zullen de kostenvergoedingen middels nadere afspraken uitwerken.

7. Aansprakelijkheid

1. Partijen hechten er groot belang aan om door middel van onderhavige Overeenkomst te komen tot een optimale samenwerking. Partijen erkennen dan ook gebonden te zijn aan de nakoming van de verplichtingen uit deze Overeenkomst en zullen elkaar in het licht van een optimale samenwerking, de strekking van de Overeenkomst en de bedoeling van Partijen, over en weer niet aansprakelijk stellen voor eventuele schade die door één der Partijen door het handelen of nalaten van de andere Partij wordt geleden.
2. Partijen vrijwaren elkaar voor aansprakelijkheid van derden, de kosten van rechtsbijstand daaronder begrepen, als gevolg van uitvoering van deze Overeenkomst.

8. Toepasselijk recht en geschillen

1. Op deze Overeenkomst en de hieruit voortvloeiende rechten en verplichtingen is het Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen in verband met deze Overeenkomst worden beslecht door met elkaar in overleg te treden via de daarvoor ingerichte projectstructuur en ingerichte Stuurgroep. Indien noodzakelijk zullen partijen in overleg treden met de Alderstafel Lelystad indien een geschil een effect heeft op de uitvoering van de afspraken opgenomen in het Aldersadvies Lelystad.

9. Inwerkingtreding en looptijd

Deze Overeenkomst treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening van de Overeenkomst door alle partijen en eindigt met ingang van de datum waarop de Luchthaven operationeel in gebruik is voor groothandelsverkeer conform het Luchthavenbesluit luchthaven Lelystad.

10. Tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst

1. Buiten hetgeen elders in deze Overeenkomst is bepaald, is ieder der Partijen gerechtigd deze Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven met onmiddellijke ingang en buiten rechte tussentijds te beëindigen, indien:
  - a. één van de Partijen zijn bedrijfsactiviteiten staakt of niet langer haar verplichtingen zoals overeengekomen onder deze Overeenkomst kan voortzetten of deze overdraagt aan een partij, waar één van de andere Partijen gemotiveerd en op redelijke gronden geen schriftelijke goedkeuring aan kan geven;
  - b. één van de Partijen (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of hem (voorlopige) surseance van betaling wordt verleend;
  - c. één van de Partijen zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard;
  - d. één van de Partijen wordt geliquideerd, zijn huidige onderneming staakt, op een aanmerkelijk deel van het vermogen van die Partij beslag wordt gelegd, dan wel die Partij anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen uit deze Overeenkomst na te komen;
  - e. één van de Partijen wordt overgenomen door een derde partij dan wel ingeval van fusie, waaraan de andere Partijen op redelijke gronden geen schriftelijke goedkeuring kan geven, of indien deze derde partij slechts voortzetting van de Overeenkomst aanbiedt op voor de andere Partijen objectief gezien onacceptabele voorwaarden;
  - f. door of vanwege één der Partijen, diens vertegenwoordigers of het onder hem ressorterend personeel enige vergoeding, beloning, gift of enig ander voordeel, in welke vorm ook, is toegezegd, aangeboden of verschaft aan medewerkers van een andere Partij, indien daardoor de houding van die medewerkers die in dienst zijn bij die andere Partij met betrekking tot de totstandkoming of uitvoering van deze Overeenkomst zou kunnen worden beïnvloed.
2. In geval van een tussentijdse beëindiging als bedoeld in lid 1 geldt een opzegtermijn van 3 (zegge: drie) maanden, tenzij de wet zich hiertegen verzet. Partijen zullen alvorens tot tussentijdse beëindiging over te gaan trachten in gezamenlijk overleg te komen tot een voor alle Partijen aanvaardbare oplossing van de ontstane situatie.
3. In geval van tussentijdse beëindiging als bedoeld in dit artikel is de opzeggende Partij geen schadevergoeding verschuldigd aan (één van) de overige Partijen. De kostenvergoedingsverplichting als bedoeld in artikel 6 blijft evenwel van toepassing.
4. Indien deze Overeenkomst wordt voortgezet in geval van eventuele fusie of overname dan wel ingeval van een overdracht van activiteiten aan een derde partij, verplicht de opzeggende partij zich – na schriftelijke goedkeuring van de andere Partijen – het bepaalde in deze Overeenkomst in de te sluiten overeenkomst met de fusie-, overnamepartner dan wel een derde partij bij staking van de bedrijfsactiviteiten op te nemen, teneinde de noodzakelijke waarborgen te kunnen verstrekken ten aanzien van het gestelde in deze Overeenkomst.

11. Slotbepaling

1. Deze Overeenkomst kan slechts schriftelijk en met instemming van alle partijen worden gewijzigd en aangevuld.
2. Indien een deel van de Overeenkomst nietig of vernietigbaar is, dan laat dit de geldigheid van het overige deel van de Overeenkomst onverlet. In plaats van het vernietigde of nietige deel geldt alsdan als overeengekomen hetgeen op wettelijk toelaatbare wijze het dichtst komt bij hetgeen partijen overeengekomen zouden zijn, indien zij de nietigheid of vernietigbaarheid gekend zouden hebben.

12. Bekendmaking

Binnen 14 dagen na ondertekening van deze Overeenkomst wordt de tekst daarvan gepubliceerd in de Staatscourant

---

Aldus overeengekomen en rechtsgeldig in viervoud getekend, Schiphol, 25 maart 2015

*N.V. Luchthaven Lelystad
H. Lagerweij
Directeur*

*Schiphol Nederland B.V.
N.V. Luchthaven Schiphol
J.A. Nijhuis
President & CEO*

*Het bestuur van Luchtverkeersleiding Nederland,
P. Riemens*

*Het Commando Luchtstrijdkrachten,
A. Schnitger
Commandant Luchtstrijdkrachten*

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld*